

สุมิตรา ตั้งสมวรวงษ์

Research Specialist

ฝ่ายวิจัย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

14 มิถุนายน 2561

Researchdepartment@set.or.th

เรื่องนำร่องก่อนลงทุนหุ้นปันผล

Executive Summary:

“ในสถานการณ์ดอกเบี้ยเงินฝากอยู่ในระดับต่ำ ขณะที่บริษัทจดทะเบียนไทยยังมีความแข็งแกร่ง สามารถจ่ายเงินปันผลได้อย่างสม่ำเสมอ การลงทุนในหุ้นปันผลจึงเป็นอีกทางเลือกที่มีความน่าสนใจ เพื่อเป็นการให้ข้อมูลแก่ผู้ลงทุน การศึกษาจึงนำเสนอเรื่องนำร่องก่อนลงทุนหุ้นปันผลใน 3 ด้าน คือ 1) การเลือกหุ้นปันผล 2) การติดตามสิทธิประโยชน์ และ 3) การใช้สิทธิเครดิตภาษีเงินปันผล ”

การเลือกหุ้นปันผล

- หลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ มีให้เลือกกว่า 2,000 หลักทรัพย์ จาก 691 บริษัทจดทะเบียน ซึ่งบริษัทจดทะเบียนในแต่ละหมวดธุรกิจก็มีความแตกต่างกันในด้านขนาดกิจการ ผลตอบแทน ผลประกอบการ การลงทุน ดังนั้น ในการเลือกหุ้นปันผล จึงพิจารณาหุ้นรายตัว หรือ **Individual Stock Selection**
- **191** หลักทรัพย์ติดรายชื่อหุ้นปันผลที่มีความโดดเด่น (หลักทรัพย์ในกลุ่ม Dividend Universe: กำไรต่อเนื่อง มีสภาพคล่อง มีธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และจ่ายเงินปันผลสม่ำเสมอ ตลอดช่วง 3 ปีล่าสุด) โดย **48** หลักทรัพย์ในกลุ่มนี้มี **Dividend Yield** สูงกว่า **5%**
- ณ **8 พฤษภาคม 2561** พบว่า มี **20** หลักทรัพย์จาก 48 หลักทรัพย์มีราคาหลักทรัพย์ต่ำกว่าราคาประมาณการ **12** เดือนของนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ (12-Monthly Consensus Target Price) ถือว่า ราคาหลักทรัพย์ปัจจุบันของบริษัทเหล่านี้ยังอยู่ในระดับที่สามารถลงทุนได้

การติดตามสิทธิประโยชน์

- ในช่วงเทศกาลจ่ายเงินปันผล คือ ในช่วงเดือนมีนาคม - พฤษภาคม ของทุกปี บริษัทจดทะเบียนต่างๆ จะจ่ายเงินปันผลและจัดส่งเอกสารสิทธิไปยังผู้ถือหุ้น อย่างไรก็ตาม พบว่า ทุกปีจะมีเอกสารตีคืนมาที่บริษัทศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด จำนวนมาก ซึ่งพบว่า ณ สิ้นเดือนเมษายน 2561 เงินปันผลมูลค่ารวมสูงถึง **453** ล้านบาท ที่ไม่สามารถส่งถึงผู้ถือหุ้น เนื่องจากผู้ถือหุ้นเปลี่ยนแปลงที่อยู่และไม่แจ้งเปลี่ยนแปลงข้อมูลในการจัดส่งเอกสาร หรือบัญชีที่ใช้รับเงินปันผลไม่พร้อมใช้งาน อาทิ มีการปิดบัญชีธนาคารไปแล้ว เป็นต้น
- การติดตามสิทธิและเอกสารต่างๆ ผู้ถือหุ้นสามารถติดต่อได้ที่ 3 วิธี ได้แก่ 1) TSD Counter Service ชั้น 1 อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 2) SET Contact Center ที่หมายเลขโทรศัพท์ 02-009-9999 และ 3) การตรวจสอบด้วยตนเองผ่านระบบ TSD Investor Portal โดยไม่มีค่าใช้จ่ายในการสมัครและใช้บริการที่ www.set.or.th/tsd

การใช้สิทธิเครดิตภาษีเงินปันผล

- ในการลงทุนในหุ้นปันผล นอกจากผู้ถือหุ้นจะได้รับเงินปันผลแล้ว ยังมีโอกาสได้เงินเพิ่มเติมจากการเครดิตภาษีเงินปันผล (ขอภาษีคืนในกรณีที่บริษัทจดทะเบียนจ่ายภาษีจากกำไรสุทธิก่อนนำจ่ายเงินปันผล และมีการหักภาษี ณ ที่จ่ายกับผู้ถือหุ้นอีกครั้ง ทำให้มีการเสียภาษีซ้ำซ้อน) ซึ่งผู้ถือหุ้นสามารถ Download ข้อมูลประกอบการเครดิตภาษีเงินปันผลจากระบบ TSD Investor Portal ที่สรุปยอดเงินปันผลในแต่ละอัตราภาษีของทุกหลักทรัพย์ที่ผู้ถือหุ้นได้รับเงินปันผลและมีการหักภาษี ณ ที่จ่าย โดยไม่ต้องเสียเวลาในการรวบรวมข้อมูลเพื่อยื่นต่อกรมสรรพากร
- ก่อนลงทุนในหุ้นปันผล ผู้ลงทุนพึงศึกษาข้อมูลก่อนการลงทุน เพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์ครบถ้วน ตามแนวคิด “เลือกหุ้นเป็น ใจเย็นรอปันผล สืบค้นตามสิทธิ์ เครดิตภาษีคืน”

Disclaimers:

ข้อความที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียนโดยเฉพาะ ซึ่งไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหน่วยงานที่ผู้เขียนสังกัดอยู่ รายงานฉบับนี้จัดทำบนพื้นฐานของข้อมูลที่เราเชื่อว่ามีที่น่าเชื่อถือ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้และแนวคิดแก่ผู้อ่านเท่านั้น

ความน่าสนใจของบริษัทจดทะเบียนไทยและการลงทุนในหุ้นปันผล

แม้ว่าเศรษฐกิจไทยจะมีทิศทางที่ดีขึ้น โดย GDP ของไทยในปี 2560 เติบโตขึ้นร้อยละ 3.9 (ภาพที่ 1) แต่อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำของธนาคารพาณิชย์ยังอยู่ในระดับต่ำมาก โดยอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 1 ปี อยู่ที่ระดับ 0.75% - 1.65% ต่อปี และอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 2 ปีของธนาคารพาณิชย์อยู่ที่ระดับ 1.00% - 1.80% ต่อปี เท่านั้น (ภาพที่ 2) ขณะที่บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) และตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai) มีผลประกอบการดี จ่ายเงินปันผลให้ผู้ถือหุ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น การลงทุนในหุ้นปันผลจึงเป็นทางเลือกที่น่าสนใจในการลงทุนระยะยาวภายใต้ภาวะดอกเบี้ยต่ำ อีกทั้งยังมีโอกาสทำกำไรจากส่วนต่างราคาตามแนวโน้มการเติบโตของธุรกิจอีกด้วย

ภาพที่ 1 ผลผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ไตรมาสที่ 4 ปี 2560

หน่วย: %

	2559	2560	2559				2560			
			Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
GDP	3.3	3.9	3.4	3.6	3.1	3.0	3.4	3.9	4.3	4.0
GDP ปรับฤดูกาล	-	-	0.9	0.8	0.6	0.8	1.2	1.3	1.0	0.5

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ภาพที่ 2 อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก ของธนาคารพาณิชย์ ประจำวันที่ 15 พฤษภาคม 2561

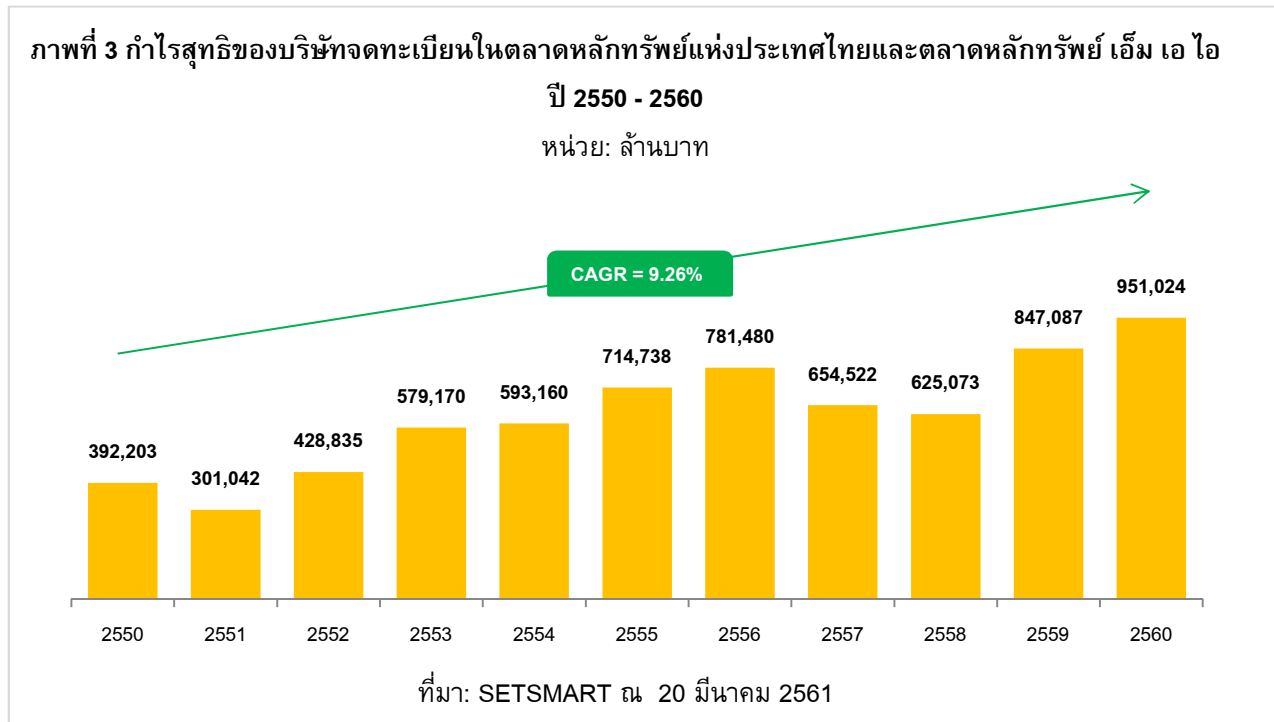
หน่วย: %

ธนาคาร	ออมทรัพย์	ประจำ			
		3 เดือน	6 เดือน	12 เดือน	24 เดือน
ธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศ					
กรุงเทพ	0.5000-0.6250	1.0000	1.2500	1.5000	1.5000
กรุงไทย	0.5000	0.9000	1.1500-1.3500	1.3000	1.4500
กสิกรไทย	0.5000	0.9000	1.1500	1.3000	1.4500
ไทยพาณิชย์	0.5000	0.9000	1.1500	1.4000	1.4500
กรุงศรีอยุธยา	0.3000	0.9000-1.0000	1.1500-1.2000	1.3500	1.5000
ทหารไทย	0.1250-0.7500	0.5000-0.6500	0.6500	0.7500-1.0000	1.0000-1.2500
ยูโอบี	0.2500	0.8000	1.0500	1.3000	1.4500
ซีไอเอ็มบี ไทย	0.4000	1.0500	1.3000	1.5500	1.7000
สแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย)	-	-	-	-	-
ธนชาต	0.2000-0.4000	0.9500	1.1500	1.5000	1.6500
ทีไอจี	0.2500-2.2500	1.2000	1.3000	1.4000	1.5000
เมกะ สากลพาณิชย์	0.2500	1.1000-1.2000	1.2500-1.3500	1.4000-1.5000	1.5500-1.6000
เกียรตินาคิน	0.5000	1.1500-1.3000	1.2500-1.4000	1.3500-1.5000	1.4000-1.5500
แลนด์ แอนด์ เฮ้าส์	0.6250-1.2500	1.4500	1.5000	1.6500	1.8000
ไอซีบีซี (ไทย)	0.6250-1.3000	1.4000-1.4500	1.5000-1.5500	1.6000-1.6500	1.7000-1.7500
ไทยเครดิตเพื่อรายย่อย	0.7000	1.4500	1.5000	1.5500	1.7000
แห่งประเทศไทย(ไทย)	0.5000	1.2500-1.5000	1.3750-1.5000	1.4500-1.6250	1.5000-1.6250

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ในปี 2560 บริษัทจดทะเบียนไทยมีกำไรรวมกว่า 951,024 ล้านบาท มีอัตราการเติบโต 3 เท่าของ GDP

จากประสบการณ์จากวิกฤติเศรษฐกิจ วิกฤติการเมือง และภัยธรรมชาติในช่วงสิบปีที่ผ่านมา ส่งผลให้บริษัทจดทะเบียนไทยมีความระมัดระวังในการดำเนินธุรกิจ เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการต้นทุนและภาระหนี้ ทำให้กำไรสุทธิของบริษัทจดทะเบียนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยกำไรสุทธิของบริษัทจดทะเบียนในช่วงปี 2550 - 2560 เติบโตร้อยละ 9.26 ต่อปี และในปี 2560 กำไรสุทธิของบริษัทจดทะเบียนใน SET และ mai มีมูลค่าสูงสุดเป็นประวัติการณ์ ที่ระดับ 951,024 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น 12.27% จากปี 2559 (ภาพที่ 3) ซึ่งมีอัตราการเติบโตสูงเป็น 3 เท่าของ GDP ของประเทศไทย

บริษัทจดทะเบียนไทยจ่ายเงินปันผลต่อเนื่อง ในปี 2560 มีการจ่ายเงินปันผลรวมสูงกว่า 524,000 ล้านบาท¹ สูงสุดเป็นประวัติการณ์

จากข้อมูลการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียน พบว่า บริษัทจดทะเบียนใน SET และ mai มีการจ่ายเงินปันผลอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2551 การมีจ่ายเงินปันผลจาก 381 บริษัท รวม 533 ครั้ง ให้แก่ผู้ถือหุ้น (แต่ละบริษัทอาจมีการจ่ายเงินปันผลมากกว่า 1 ครั้ง ขึ้นอยู่กับนโยบายการจ่ายเงินปันผล) และข้อมูลล่าสุดในปี 2560 มีการจ่ายเงินปันผลจาก 513 บริษัท รวม 737 ครั้ง² (ตารางที่ 1) ให้แก่ผู้ถือหุ้น

นอกจากจำนวนบริษัทและจำนวนครั้งในการจ่ายเงินปันผลจะเพิ่มขึ้นแล้ว มูลค่าเงินปันผลมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน โดยในปี 2560 มูลค่าการจ่ายเงินปันผลสูงสุดเป็นประวัติการณ์ โดยอยู่ที่ 524,055 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น 9.25% จากปี 2559

¹ ไม่รวมมูลค่าการจ่ายปันผลเป็นหุ้น

² ในการนับจำนวนครั้งการจ่ายเงินปันผล นับรวมหลักทรัพย์ NVDR และหลักทรัพย์สามัญ เป็นครั้งเดียวกัน

สำหรับในช่วง 4 เดือนแรกของปี 2561 บริษัทจดทะเบียนมีการประกาศจ่ายเงินปันผล 312 บริษัท รวม 312 ครั้ง มีมูลค่าเงินปันผลจ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นรวม 269,817 ล้านบาท (ภาพที่ 4) หรือเพิ่มขึ้น 13.27% จากช่วงเดียวกันของปีก่อน

ตารางที่ 1 สถิติการจ่ายเงินปันผลของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ

จ่ายให้ผู้ถือหุ้นในช่วงปี 2551 - เม.ย. 2561

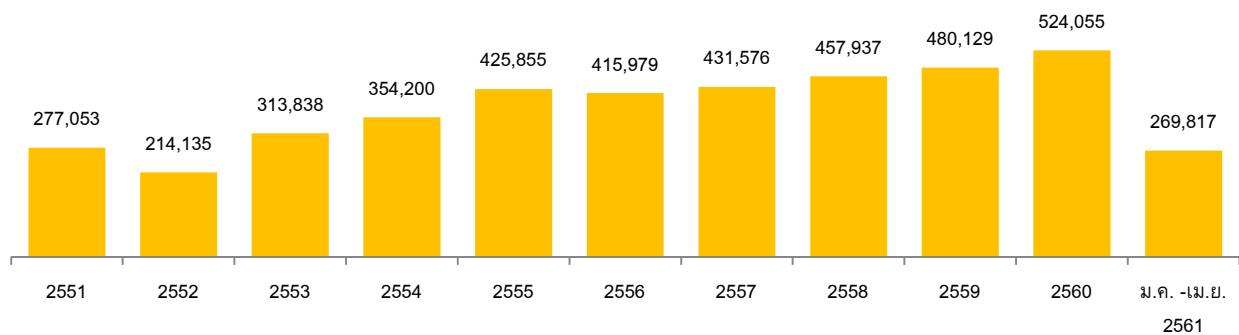
	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	ม.ค. - เม.ย. 2561
จำนวนบริษัทที่จ่ายเงินปันผล (บริษัท)	381	354	389	416	414	437	450	469	500	513	312
จำนวนครั้งที่จ่ายเงินปันผล (ครั้ง)	533	503	566	610	585	621	635	666	715	737	312

ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย; ข้อมูล ณ 9 พฤษภาคม 2561

ภาพที่ 4 มูลค่าเงินปันผลที่บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ

จ่ายให้ผู้ถือหุ้นในช่วงปี 2551 - เม.ย. 2561³

หน่วย: ล้านบาท

ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย; ข้อมูล ณ 9 พฤษภาคม 2561

ดังนั้น ในบทความนี้จึงนำเสนอเกี่ยวกับเรื่องน่ารู้ก่อนลงทุนหุ้นปันผลเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้ที่มีเงินออมที่ต้องการลงทุนในหุ้นปันผลให้ได้รับผลประโยชน์สูงสุด โดยพิจารณา 3 ส่วน ได้แก่ 1) “เลือกหุ้นเป็นใจเย็นหรือปันผล” หมายถึง การพิจารณาคัดเลือกหุ้นปันผลจากหุ้นทั้งหมดใน SET และ mai 2) “สืบค้นตามสิทธิ์” หมายถึง การรักษาสิทธิประโยชน์อันเกิดจากการถือครองหุ้นปันผล โดยการติดตามข้อมูลสิทธิประโยชน์ต่างๆ และ 3) “เครดิตภาษีคืน” หมายถึง ขั้นตอนและกระบวนการในการขอภาษีคืนจากการจ่ายภาษีซ้ำซ้อนของเงินปันผลที่จ่ายให้ผู้ถือหุ้น

“เลือกหุ้นเป็นใจเย็นหรือปันผล”

Dividend Universe: การเลือกลงทุนในหุ้นปันผล

ปัจจุบันในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ มีหลักทรัพย์ให้เลือกลงทุนมากกว่า 2,000 หลักทรัพย์ 691 บริษัท ใน 8 อุตสาหกรรม 28 หมวดธุรกิจ ซึ่งบริษัทจดทะเบียนในแต่ละหมวดธุรกิจมีความแตกต่างกันในด้านขนาดของกิจการ การประกอบกิจการ การลงทุน

³ ไม่รวมการจ่ายเงินปันผลของหลักทรัพย์ในหมวดกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์และกองทรัสต์เพื่อการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์

และผลการดำเนินธุรกิจ ดังนั้น ในการเลือกหุ้นปันผลในการศึกษาเรื่อง Dividend Universe จึงพิจารณาหุ้นปันผลรายตัว หรือ Individual Stock Selection จากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ ณ สิ้นเดือนกันยายน 2560 จำนวน 662 บริษัท โดยพิจารณาจากงบการเงินตามปีปฏิทิน สำหรับปี 2553 - 2559

บริษัทจดทะเบียนที่ผ่านการคัดเลือก ต้องเป็นบริษัทจดทะเบียนที่มีกำไรสุทธิต่อเนื่องทุกปี มีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานเป็นบวก มีการจ่ายปันผลต่อเนื่องตลอดช่วงที่ทำการศึกษา และมีระดับคะแนนบรรษัทภิบาลตั้งแต่ “ดี” หรืออยู่ในเกณฑ์ 3 ดาวขึ้นไป (ภาพที่ 5) ซึ่งเรียกบริษัทที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกนี้ว่า “Dividend Universe” และเพื่อให้มีความสอดคล้องกับช่วงเวลาที่นักลงทุนต้องการฐานข้อมูลหุ้นปันผลนี้จึงใช้ช่วงเวลาในการศึกษา กำหนดเป็น 3 ช่วงข้อมูล คือ พิจารณารายบริษัทจดทะเบียนย้อนหลัง ตลอดช่วง 3 ปีล่าสุด 5 ปีล่าสุด และ 7 ปีล่าสุด

ทั้งนี้ ฝ่ายวิจัย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จะปรับปรุงข้อมูลฐานข้อมูล Dividend Universe และนำเสนอบนเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย⁴ ในช่วงเดือนเดือนกันยายนของทุกปี

ภาพที่ 5 ความหมายและหลักเกณฑ์การพิจารณาเลือกหุ้นปันผล (Dividend Universe)

ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

191 บริษัทที่ตีตรารายชื่อหุ้นปันผลที่มีความโดดเด่นและมี 48 บริษัทที่มี Dividend Yield 5% ขึ้นไป และมี 20 บริษัทที่มีราคาตลาดต่ำกว่าราคาประมาณการ 12 เดือนของนักวิเคราะห์หลักทรัพย์

จากรายชื่อ Dividend Universe จากบริษัทที่ผ่านเกณฑ์คัดเลือกตามชุดข้อมูล 3 ปีล่าสุด พบว่า มี 191 บริษัท เป็นไปตามเกณฑ์การคัดเลือก และเมื่อพิจารณาผลตอบแทนจากเงินปันผล (Dividend yield) ณ สิ้นเดือนเมษายน 2561 พบว่า มี 48 บริษัทที่มี Dividend yield สูงกว่า 5% ซึ่งสูงกว่าดอกเบี้ยของหุ้นกู้ของรัฐบาลและดอกเบี้ยของพันธบัตรรัฐบาล นอกจากนี้บริษัทจดทะเบียนเหล่านี้มี P/E อยู่ในระดับไม่สูงมากนัก โดย 41 จากทั้งหมด 48 บริษัทมี P/E ต่ำกว่า P/E ของหมวดธุรกิจ

⁴ https://www.set.or.th/th/setresearch/database/dividend_universe.html

เมื่อพิจารณาจังหวะการลงทุน จากราคาประมาณการ 12 เดือนของนักวิเคราะห์ (12-Monthly Consensus Target Price)⁵ ณ 8 พฤษภาคม 2561 พบว่า 20 หลักทรัพย์ จากทั้งหมด 41 หลักทรัพย์ที่ราคา ณ สิ้นเดือนเมษายน 2561 ต่ำกว่าราคาประมาณการ ดังนั้น อาจคาดการณ์ได้ว่า ราคาหลักทรัพย์ปัจจุบันของบริษัทเหล่านี้ยังอยู่ในระดับที่สามารถลงทุนเพิ่มเติมได้ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 หลักทรัพย์กลุ่มหุ้นปันผลที่มี Dividend yield (DVY) สูงกว่า 5% มี P/E ต่ำกว่า P/E ของหมวดธุรกิจ และราคาหลักทรัพย์ ณ 30 เมษายน 2561 ต่ำกว่าราคาประมาณการ 12 เดือนของนักวิเคราะห์หลักทรัพย์

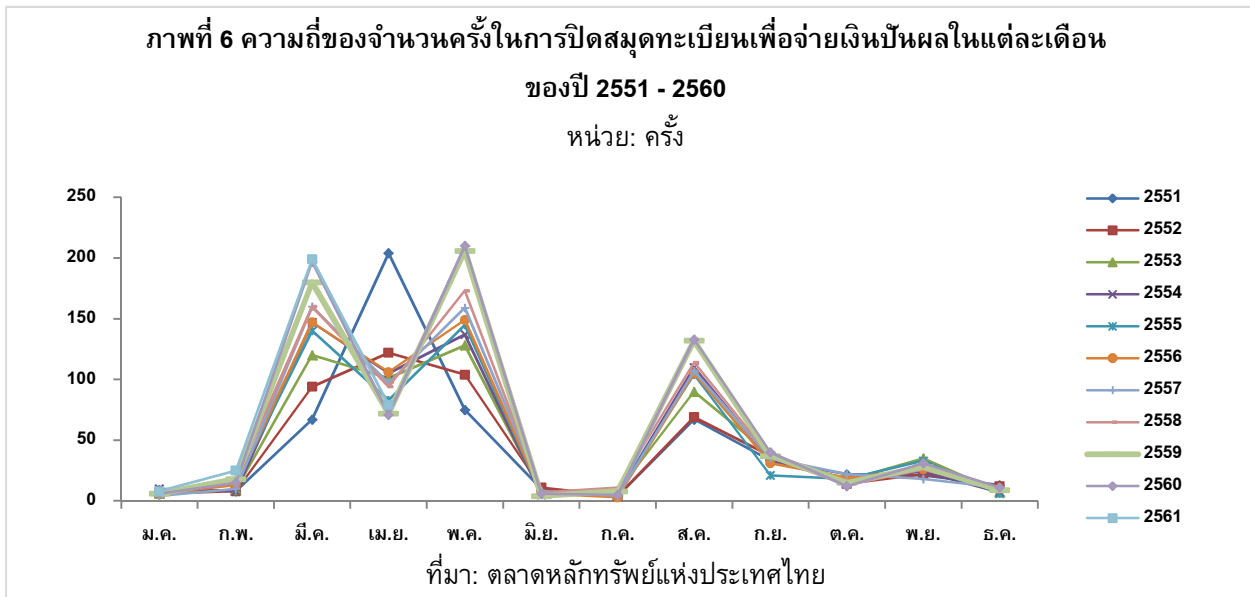
ชื่อย่อ หลักทรัพย์	อุตสาหกรรม	หมวดธุรกิจ	%DVY	ราคาปิด	P/E	วันจ่าย เงินปันผล	อัตราการจ่าย เงินปันผล ต่อหุ้น	รอบผลประกอบการ		ราคา ประมาณการ 12 เดือน
								วันเริ่มต้น	วันสิ้นสุด	
ASP	ธุรกิจการเงิน	เงินทุนและ หลักทรัพย์	7.98	3.76	10.68	14 พ.ค. 61	0.20	1 ม.ค. 60	31 ธ.ค. 60	4.30
AIT	เทคโนโลยี	เทคโนโลยี สารสนเทศฯ	7.45	27.50	13.16	8 พ.ค. 61	1.40	1 ม.ค. 60	31 ธ.ค. 60	29.75
PT	เทคโนโลยี	เทคโนโลยี สารสนเทศฯ	7.41	6.75	9.92	10 พ.ค. 61	0.40	1 ม.ค. 60	31 ธ.ค. 60	8.30
KGI	ธุรกิจการเงิน	เงินทุนและ หลักทรัพย์	7.27	4.40	9.88	9 พ.ค. 61	0.32	1 ม.ค. 60	31 ธ.ค. 60	4.44
INTUCH	เทคโนโลยี	เทคโนโลยี สารสนเทศฯ	7.18	57.50	17.27	27 เม.ย. 61	1.27	1 ก.ค. 60	31 ธ.ค. 60	68.44
LH	อสังหาริมทรัพย์ และก่อสร้าง	พัฒนา อสังหาริมทรัพย์	6.82	11.00	12.56	22 พ.ค. 61	0.35	1 ก.ค. 60	31 ธ.ค. 60	12.90
GLOW	ทรัพยากร	พลังงานและ สาธารณูปโภค	6.67	86.25	13.9	22 พ.ค. 61	4.22	1 ม.ค. 60	31 ธ.ค. 60	88.70
TASCO	อสังหาริมทรัพย์ และก่อสร้าง	วัสดุก่อสร้าง	6.63	18.10	11.16	25 เม.ย. 61	0.90	1 ม.ค. 60	31 ธ.ค. 60	19.00
FORTH	เทคโนโลยี	เทคโนโลยี สารสนเทศฯ	6.32	6.65	23.51	3 พ.ค. 61	0.25	1 ม.ค. 60	31 ธ.ค. 60	8.40
MC	บริการ	พาณิชย์	6.30	11.90	15.62	3 พ.ค. 61	0.30	1 ก.ค. 60	31 ธ.ค. 60	15.01
BCP	ทรัพยากร	พลังงานและ สาธารณูปโภค	5.93	36.25	8.64	7 พ.ค. 61	1.10	n.a.	n.a.	45.00
PDG	สินค้า อุตสาหกรรม	สินค้า อุตสาหกรรม	5.88	3.74	13.57	22 พ.ค. 61	0.14	1 ม.ค. 60	31 ธ.ค. 60	3.86
SNC	สินค้า อุตสาหกรรม	วัสดุอุตสาหกรรม และเครื่องจักร	5.84	15.40	11.04	30 เม.ย. 61	0.50	1 ม.ค. 60	31 ธ.ค. 60	19.45
TOG	สินค้าอุปโภค บริโภค	ของใช้ส่วนตัว และเวชภัณฑ์	5.83	6.00	15.51	3 พ.ค. 61	0.27	1 ก.ค. 60	31 ธ.ค. 60	10.60
HANA	เทคโนโลยี	ชิ้นส่วน อิเล็กทรอนิกส์	5.76	34.75	9.69	11 พ.ค. 61	1.00	1 ม.ค. 60	31 ธ.ค. 60	42.23
MODERN	สินค้าอุปโภค บริโภค	ของใช้ใน ครัวเรือนและ สำนักงาน	5.71	5.25	18.26	23 พ.ค. 61	0.20	1 ม.ค. 60	31 ธ.ค. 60	6.60
TKS	บริการ	สื่อและสิ่งพิมพ์	5.58	10.30	12.90	18 พ.ค. 61	0.52	1 ก.ค. 60	31 ธ.ค. 60	16.43
FSMART	บริการ	บริการ	5.58	9.85	14.51	27 เม.ย. 61	0.30	1 ม.ค. 60	31 ธ.ค. 60	14.90
BRR	เกษตรและ อุตสาหกรรม อาหาร	อาหารและ เครื่องดื่ม	5.49	8.20	12.69	24 พ.ค. 61	0.30	1 ม.ค. 60	31 ธ.ค. 60	8.25
SPCG	ทรัพยากร	พลังงานและ สาธารณูปโภค	5.33	21.10	8.14	11 พ.ค. 61	0.65	1 ม.ค. 60	31 ธ.ค. 60	24.45

ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ณ สิ้นเดือนเมษายน 2561; Bloomberg ณ 8 พฤษภาคม 2561

⁵ จากระบบ Bloomberg

มีนาคม - พฤษภาคม ของทุก ๆ ปี คือ ช่วงเทศกาลจ่ายเงินปันผล

บริษัทจดทะเบียนส่วนใหญ่จะดำเนินการปิดสมุดทะเบียนเพื่อรวบรวมรายชื่อผู้ถือหุ้นเพื่อจ่ายเงินปันผล (XD) ในแต่ละปีในช่วงเดือนมีนาคม - พฤษภาคม ของแต่ละปี โดยจากข้อมูลในช่วงปี 2551 - 2560 พบว่า โดยเฉลี่ย 64% ของการปิด XD จะดำเนินการในช่วงเดือนมีนาคม - พฤษภาคม ดังนั้น เราจึงเรียกช่วงดังกล่าวว่า “เทศกาลจ่ายเงินปันผล” (ภาพที่ 6) นอกจากนี้บางบริษัทมีการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาล ซึ่งจะมีปิด XD ในช่วงเดือนสิงหาคมของแต่ละปี

ดังนั้น เมื่อนักลงทุนสามารถคัดเลือกหุ้นเพื่อได้มีรายได้จากเงินปันผล และลงทุนในหุ้นปันผลแล้ว ก็จะเป็นหรือช่วงเทศกาลจ่ายปันผลในช่วงเดือนมีนาคม - พฤษภาคม ของแต่ละปี เพื่อรอการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนตามที่ได้ถือครองหุ้นไว้

“สืบค้นตามสิทธิ์”

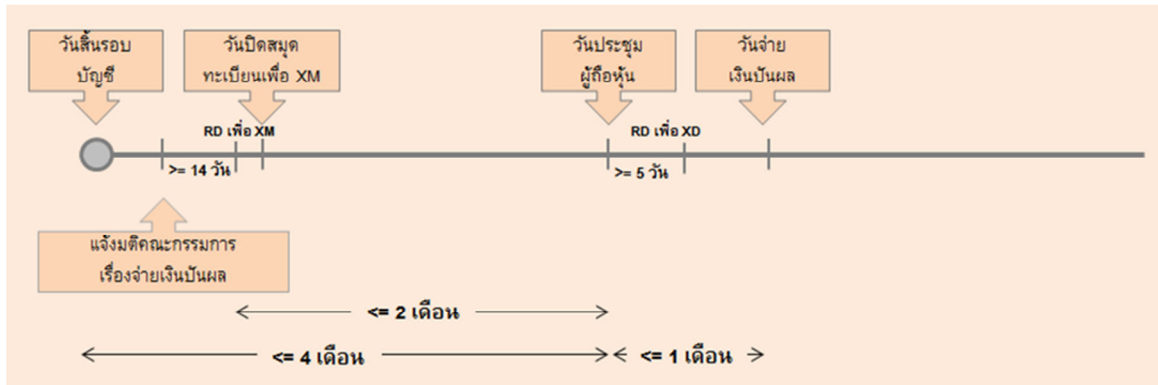
การลงทุนในหุ้นปันผล ผู้ถือหุ้นจะได้รับสิทธิประโยชน์เช่นเดียวกับการลงทุนในหุ้นโดยปกติ กล่าวคือ ได้รับสิทธิประโยชน์ทางการเงิน (financial benefits) อาทิ เงินปันผล ปันผลเป็นหุ้น ส่วนต่างราคาจากการซื้อขาย เป็นต้น และสิทธิประโยชน์ในด้านการออกเสียงในที่ประชุมผู้ถือหุ้น (voting right) สำหรับในบทความนี้เราจะพิจารณาสหสิทธิประโยชน์ทางการเงินเท่านั้น

โดยทฤษฎีการเงิน ราคาหุ้นจะปรับลดลงเท่ากับหรือน้อยกว่ามูลค่าเงินปันผลที่จ่ายในงวดนั้นๆ ก่อนปรับตัวสู่ระดับปกติ ดังนั้น การประกาศจ่ายเงินปันผลถือว่าเป็นหนึ่งในกิจกรรมหรือเหตุการณ์สำคัญที่กระทบต่อสิทธิของผู้ถือหุ้น⁶ ดังนั้น บริษัทจดทะเบียนต้องรายงานต่อตลาดหลักทรัพย์และเปิดเผยให้ผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนได้ทราบโดยทันที

⁶ ตามพระราชบัญญัติ หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2560 มาตรา 57 (6) และประกาศตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง เหตุการณ์ที่บริษัทจดทะเบียนต้องรายงานตามมาตรา 57 (6) พ.ศ. 2560 กำหนดให้บริษัทจดทะเบียนรายงานเกี่ยวกับสำนักงาน กสท. และตลาดหลักทรัพย์เมื่อมีเหตุการณ์สำคัญใดๆ ที่มีผลกระทบต่อสิทธิของผู้ถือหุ้น หรือมีผลต่อการตัดสินใจในการซื้อและขายหลักทรัพย์ หรือมีผลกระทบต่อราคาของหลักทรัพย์ ซึ่งการประกาศจ่ายเงินปันผลหรือจ่ายเงินปันผลถือเป็นเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเกณฑ์ดังกล่าว ดังนั้น บริษัทจดทะเบียนต้องรายงานต่อตลาดหลักทรัพย์และเปิดเผยให้ผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนได้ทราบโดยทันที

สำหรับการจ่ายปันผลประจำปี ผู้บริหารบริษัทจดทะเบียนต้องนำวาระเสนอคณะกรรมการของแต่ละบริษัทเพื่อขออนุมัติ ก่อนนำเสนอเพื่อขออนุมัติจากที่ประชุมสามัญประจำปีผู้ถือหุ้น ดังนั้น ผู้ถือหุ้นหรือนักลงทุนจะเริ่มทราบข่าวสารจากการจ่ายปันผลของบริษัทครั้งแรกจากรายงานคณะกรรมการบริษัท แต่จะได้รับอนุมัติหรือไม่ อย่างไร ขึ้นอยู่กับการพิจารณาของที่ประชุมผู้ถือหุ้น

ภาพที่ 7 กรอบระยะเวลาการจ่ายเงินปันผลประจำปี กรณีกำหนดสิทธิได้รับปันผลหลังการประชุมผู้ถือหุ้น

ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หมายเหตุ:	RD (Recode Date)	หมายถึง เป็นการระบุวันกำหนดรายชื่อ เพื่อให้จะมีการรวบรวมรายชื่อตามสมุดทะเบียน (Book Closing) ในวันทำการถัดไป เพื่อให้สิทธิใดๆ แก่ผู้ถือหุ้น
	XM (Excluding Meeting)	หมายถึง ผู้ถือหุ้นหลักทรัพย์ไม่ได้สิทธิเข้าประชุมผู้ถือหุ้น
	XD (Excluding Dividend)	หมายถึง ผู้ถือหุ้นหลักทรัพย์ไม่ได้สิทธิรับเงินปันผล

สัญญาณแรกของการจ่ายเงินปันผล

โดยทั่วไป บริษัทจดทะเบียนจะต้องจัดการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นทุกปี ภายในเวลา 4 เดือนนับแต่วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีของบริษัท และต้องได้รับการอนุมัติการจ่ายเงินปันผลจากคณะกรรมการ ก่อนวันประชุมสามัญผู้ถือหุ้น 2.5 เดือน (ภาพที่ 7)

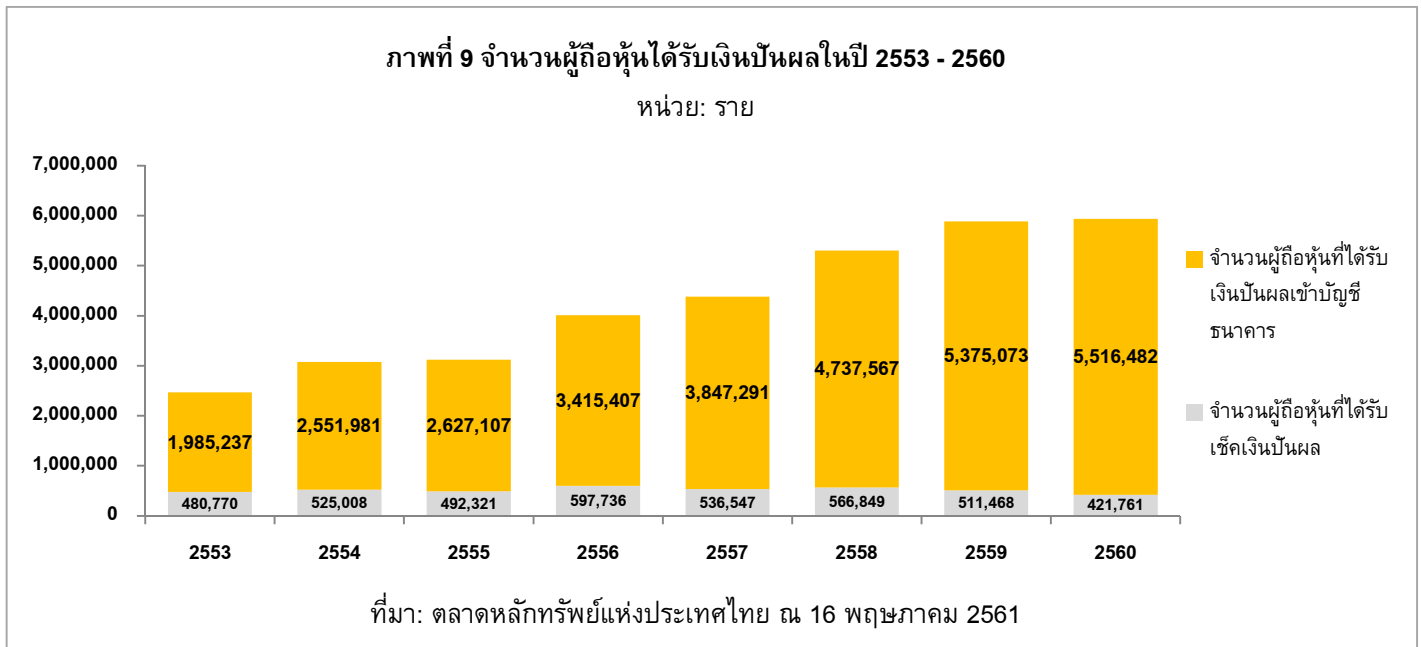
ตัวอย่าง หากบริษัทจดทะเบียนสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี ณ สิ้นปี ผู้ถือหุ้นหรือนักลงทุนจะทราบข่าวสารเกี่ยวกับการจ่ายปันผลประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ เป็นต้น และจากสถิติพบว่าเกือบทั้งหมดที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นมีมติอนุมัติการจ่าย / งดจ่ายปันผลตามการเสนอของฝ่ายจัดการ ดังนั้น มติที่ประชุมของคณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับการจ่ายเงินปันจึงเปรียบเสมือนสัญญาณแรก (first signal) สำหรับนักลงทุนในการเตรียมปรับพอร์ตการลงทุนเพื่อรองรับการจ่ายปันผลในปีนั้นๆ

การติดตามข่าวสารการจ่ายเงินปันผลจากปฏิทินหลักทรัพย์หรือ TSD Investor Portal

ผู้ลงทุนที่เป็นผู้ถือหุ้นปันผล สามารถติดตามข่าวสารการจ่ายเงินปันผลได้ที่เว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยผ่านเมนูปฏิทินหลักทรัพย์ (ข้อมูลสิทธิประโยชน์) ที่นักลงทุนสามารถเลือกดูการจ่ายเงินปันผลของหลักทรัพย์ในช่วงเดือนต่างๆ ได้ โดยเลือกประเภทการขึ้นเครื่องหมายเป็น "XD" (ภาพที่ 8) ซึ่งสามารถเรียกดูข้อมูลเป็นรายเดือนได้

อีกวิธีการหนึ่ง คือ การดูข้อมูลผ่านระบบของบริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด (TSD) หรือ TSD Investor Portal ซึ่งเป็นบริการข้อมูลผู้ถือหุ้นผ่านทางอินเทอร์เน็ต โดยเป็นศูนย์รวมข้อมูลหลักทรัพย์และข้อมูลผู้ถือหุ้น มุ่งเน้นการอำนวยความสะดวกในการค้นหา ตรวจสอบ และพิมพ์เอกสารต่างๆ ของผู้ถือหุ้นทางอินเทอร์เน็ตได้ด้วยตนเองตลอด 24 ชม. ที่สำคัญเมื่อ

จากข้อมูลการจ่ายเงินปันผลในช่วงปี 2553 - 2560 (ภาพที่ 9) พบว่า จำนวนผู้ถือหุ้นที่ได้รับเงินปันผล⁷ มีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จาก 2.47 ล้านคน ในปี 2553 เพิ่มขึ้นเป็น 5.94 ล้านคนในปี 2560 โดยสัดส่วนตามจำนวนผู้ถือหุ้นที่รับเงินปันผลด้วยวิธีการโอนเงินปันผลเข้าบัญชีธนาคาร หรือ e-dividend เพิ่มขึ้นจาก 80.50% ของผู้ได้รับเงินปันผลทั้งหมดในปี 2553 เพิ่มขึ้นเป็น 92.90% ของผู้ได้รับเงินปันผลทั้งหมดในปี 2560

ณ สิ้นเดือนเมษายน 2561 มีเงินปันผลกว่า 453 ล้านบาท คงค้างรอผู้ถือหุ้นมารับ

ในช่วงเทศกาลจ่ายเงินปันผล ผู้ถือหุ้นหรือนักลงทุนผู้มีหุ้นอยู่ในมือ ณ วันปิดสมุดทะเบียนจะได้รับเอกสารเชิญประชุมผู้ถือหุ้น เอกสารเกี่ยวกับการจ่ายเงินปันผล อาทิ เช็คเงินปันผล หลักฐานการโอนเงินเข้าบัญชีธนาคาร เป็นต้น อย่างไรก็ตาม จากข้อมูลจากบริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด (TSD) ผู้ทำหน้าที่เป็นนายทะเบียนหลักทรัพย์ และทำหน้าที่จัดส่งเอกสารต่างๆ ไปยังผู้ถือหุ้น ตามที่ได้มอบหมายจากบริษัทจดทะเบียน พบว่า มีเอกสารตีคืนกลับมาที่ TSD จำนวนมาก รวมทั้งเช็คเงินปันผลด้วย ซึ่ง ณ 30 เมษายน 2561 มีรายการเช็คตีคืนกลับมาที่ TSD รวมกว่า 500,000 รายการ หรือมีมูลค่าเงินปันผลสูงถึง 453 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น 14.47% จากช่วงเดียวกันของปีก่อน และหรือเพิ่มขึ้น 15.51% จากสิ้นปี 2560 (ตารางที่ 3) หรือกล่าวได้ว่ามีเงินปันผล 453 ล้านบาท รอให้ผู้ถือหุ้นมารับ

ตารางที่ 3 สถิติเช็คตีคืนที่ TSD

	เม.ย. 60	ธ.ค. 60	เม.ย. 61
รายการเช็คเงินปันผลตีคืน (รายการ)	339,896	464,703	531,548
จำนวนผู้ถือหุ้น (ราย)	169,594	162,849	178,484
มูลค่าเงินปันผลตีคืน (ล้านบาท)	392.97	392.07	452.87

ที่มา: บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด; ข้อมูล ณ 9 พฤษภาคม 2561

⁷ ไม่มีการนับซ้ำในหลักทรัพย์เดียวกัน แต่นับซ้ำในกรณีที่มีผู้ถือหุ้นถือครองหลักทรัพย์มากกว่า 1 หลักทรัพย์

ทั้งนี้ สาเหตุของการที่ดินเช็คเงินปันผลกลับมาที่ TSD พบว่า

- 64% นักลงทุนเปลี่ยนแปลงที่อยู่และไม่แจ้งเปลี่ยนแปลงข้อมูลในการจัดส่งเอกสาร
- 21% นักลงทุนไม่อยู่รับเอกสาร หรือไม่ไปรับเอกสารที่ประโยชน์ในเวลาที่กำหนด
- 11% ที่อยู่ไม่ชัดเจน หรือไม่ครบถ้วน
- 4% อื่นๆ อาทิ เสียชีวิต และทายาทไม่ทราบข้อมูลว่า ผู้ถือหุ้นมีหลักทรัพย์ในครอบครอง เป็นต้น

สาเหตุของเงินปันผลเข้าบัญชีไม่สำเร็จ พบว่า

- 99% มีปัญหาเกี่ยวกับบัญชีธนาคาร อาทิ บัญชีธนาคารนั้นมีการปิดบัญชีไปแล้ว เลขที่บัญชีธนาคารไม่ถูกต้อง เป็นต้น
- 1% อื่นๆ อาทิ บัญชีถูกอายัด เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม เงินปันผลที่ยังส่งไม่ถึงมือของผู้ถือหุ้น จะคงค้างอยู่ในบัญชีธนาคารของบริษัทจดทะเบียนที่จ่ายเงินปันผล ซึ่งบริษัทจดทะเบียนนั้นๆ มีหน้าที่เก็บรักษาเงินส่วนนี้ไว้จนกว่าผู้ถือหุ้นจะมาติดต่อและได้รับรับเงินปันผลตามสิทธิ์อย่างถูกต้องและครบถ้วน

ถ้าผู้ถือหุ้นคาดว่าตนเองไม่ได้รับเงินปันผล ต้องดำเนินการอย่างไร

หากผู้ถือหุ้นคาดว่าตนเองไม่ได้รับเงินปันผล สามารถดำเนินการได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ตรวจสอบข้อมูลของตนเองและเอกสารที่ดิน

- การติดต่อด้วยตนเอง ที่ TSD Counter Service ชั้น 1 อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เลขที่ 93 ถนนรัชดาภิเษก คลองเตย กทม. 10400
- การสอบถาม SET Contact Center หมายเลขโทรศัพท์ 02 009 9999
- การสอบถามผ่านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (email) ถึง SETContactCenter@set.or.th
- การเรียกดูข้อมูลจาก TSD Investor Portal ที่ www.set.or.th/tsd

ขั้นตอนที่ 2 ติดต่อบริษัทจดทะเบียน / เงินปันผลคืน

หากผู้ถือหุ้นพบว่าตนเองมีเอกสารที่ดินหรือมีเงินปันผลตกค้างที่ TSD ผู้ถือหุ้นต้องมาติดต่อด้วยตนเองหรือมอบฉันทะให้ผู้อื่นมาดำเนินการแทนที่ TSD Counter Service ชั้น 1 อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยผู้ถือหุ้นต้องเตรียมเอกสารเป็นหลักฐานให้ครบถ้วน อาทิ บัตรประจำตัวประชาชน สำเนาบัญชีธนาคาร เป็นต้น ทั้งนี้เอกสารที่ผู้ถือหุ้นต้องจัดเตรียมขึ้นอยู่กับธุรกรรมที่ผู้ถือหุ้นติดต่อดำเนินการ โดยผู้ถือหุ้นสามารถสอบถามรายละเอียดเบื้องต้นจาก SET Contact Center หมายเลขโทรศัพท์ 02 009 9999

เครดิตภาษีคืน: เครดิตภาษีในส่วนของเงินปันผลคืน

สิ่งที่น่าสนใจที่ลงทุนในหุ้นปันผลควรทราบ คือ กำไรสุทธิของบริษัทจดทะเบียนก่อนจะนำมาจัดสรรให้ผู้ถือหุ้นนั้น เป็นกำไรสุทธิหลังหักภาษีนิติบุคคลแล้ว และเมื่อมีจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้น จะมีการหักภาษี ณ ที่จ่าย 10% ดังนั้น เงินปันผลที่นำส่งมาถึงผู้ถือหุ้นถูกหักภาษีไปแล้ว 2 ครั้ง เท่ากับว่ามีการจ่ายภาษีซ้ำซ้อน

ดังนั้น ผู้ลงทุนสามารถเลือกที่จะใช้สิทธิเครดิตภาษีเงินปันผล หรือขอภาษีคืนในส่วนที่จ่ายเกินไว้สำหรับกรณีเงินปันผล⁸

คุ้ม ไม่คุ้ม ในการใช้สิทธิเครดิตภาษีเงินปันผล

เนื่องจากในขั้นตอนการขอเครดิตภาษีเงินปันผล ผู้ถือหุ้นต้องนำ 1) รายได้จากเงินปันผลทั้งหมดที่ได้รับในปีภาษีนั้น และ 2) เครดิตภาษีเงินปันผลที่ผู้ถือหุ้นคำนวณไว้ มาบวกเพิ่มในส่วนของรายได้พึงประเมิน ขณะเดียวกันผู้ถือหุ้นนำ 1) ภาษีหัก ณ ที่จ่าย ของเงินปันผลทั้งหมดที่ถูกหักไว้ในปีนั้น และ 2) เครดิตภาษีเงินปันผล มาหักเพิ่มเติมต่อจากภาษีอื่นๆ ที่หักไว้แล้ว

ผู้ถือหุ้นต้องทดลองคำนวณภาษีในโปรแกรมช่วยในการคำนวณภาษีแบบ ภงด. 90 และ ภงด. 91 ในเว็บไซต์ของกรมสรรพากร (www.rd.go.th) ว่า การใช้สิทธิเครดิตภาษีเงินปันผล หรือ วิธีไม่ใช้สิทธิเครดิตภาษีเงินปันผล วิธีการใดประหยัดภาษีสูงสุด ผู้ถือหุ้นควรเลือกใช้วิธีนั้น

สำหรับการคำนวณมูลค่าเครดิตภาษีเงินปันผล ตามมาตรา 47 ทวิ กำหนดได้ ดังนี้

$$\text{เครดิตภาษีเงินปันผล} = \frac{\text{อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลของบริษัทจดทะเบียนที่จ่ายเงินปันผล}}{(100 - \text{อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล})}$$

ในทางปฏิบัติ บริษัทจดทะเบียนมีรายได้จากกิจการที่จ่ายภาษีนิติบุคคลในหลายอัตรา และจ่ายเงินปันผลจากหลายๆ กิจการ ทำให้เงินปันผลที่ผู้ถือหุ้นได้รับถูกหักภาษีนิติบุคคลด้วยอัตราที่แตกต่างกันในบริษัทเดียว อย่างไรก็ตาม ผู้ถือหุ้นสามารถ Download ข้อมูลภาษีเงินปันผลที่ได้รับจากช่วงภาษีต่างๆ จากระบบ TSD Investor Portal ที่ช่วยให้ผู้ถือหุ้นประหยัดเวลาในการรวบรวมข้อมูลหรือเอกสารในการคำนวณเครดิตภาษีเงินปันผล ซึ่งนักลงทุนที่สนใจสามารถสมัครใช้บริการโดยไม่มีค่าใช้จ่ายได้ที่ www.set.or.th/tsd

จากที่กล่าวมาแล้ว อาจสรุปได้ว่าผู้ถือหุ้น ต้องศึกษาสิ่งที่น่ารู้ก่อนการลงทุนในหุ้นปันผล เพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์ครบถ้วน ตามแนวคิด “เลือกหุ้นเป็น ใจเย็นรอปันผล สืบค้นตามสิทธิ์ เครดิตภาษีคืน”

⁸ รายละเอียดเรื่องเครดิตภาษีเงินปันผล สามารถดูได้จาก https://www.set.or.th/th/setresearch/information/files_setnote/Research_Note_01_2555.pdf